

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:

 dos. Zaur Məmmədov
"31" 01. 2025-ci il

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 050101 Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimliyi

Fakültə: Filologiya və ibtidai təhsil

Kafedra: Azərbaycan dili və ədəbiyyat

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Ədəbiyyatın tədrisi metodikası. Fənn üzrə *program* LDU-nun humanitar elmlər fakültəsinin Elmi Şurasının 30. Aprel 2002-ci il qərarı ilə (protokol №11) təsdiq edilmişdir. *Sillabus* "Azərbaycan dili, ədəbiyyatı və onların tədrisi metodikası" kafedrasının 17.09.2021-ci il tarixli (protokol №01) iclasında təsdiq edilmişdir.

Kodu: İF-B12

Tədris ili: III (2024-2025) Semestr: VI

Tədris yükü cəmi: Auditoriya saati - 75 (45 saat müh., 30 saat sem.)

Tədrisəlmə forması: Öyeni

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 7 kredit

Auditoriya: №

Saat:

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: Elşad Məhərrəm oğlu Səfərli fil.e.n.dosent

Məsləhət günləri və saatları: 4 gün, saat 8:30-14:00

E-mail ünvanı: elsad-1957@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Əli Məmmədov küçəsi - 40 , 2 saylı tədris korpusu

III. Təvsiyə olunan əsas dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat:

1. Yusifov F. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Bakı, 2017.
2. Həsənlı B. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Bakı, 2014
3. Aslanov Y. Ədəbiyyat tədrisi: Ənənə və müasirlik. Bakı, 2011
4. Qaradağlı Ə. Azərbaycan ədəbiyyatının tədrisi metodikası, Bakı, 1968.
5. Əhmədov C. Ədəbiyyat tədrisi metodikası, Bakı, 1992.
6. Hacıyev A.C. Azərbaycan ədəbiyyatının tədrisi metodikası, Bakı, 2003
7. Aslanov M.A. Dramatik əsərlərin tədrisi metodikası. Azərneşr, 1964 Aslanov M.A.,
8. Babayev A., Əhmədov C. Orta məktəbdə ədəbiyyat tədrisi, I cild Bakı, 1976.
9. Ş.Mikayılov, A.Babayev, M.Aslanov, R. Mustafayeva, Orta məktəbdə ədəbiyyat tədrisi, II hissə, Bakı, 1976.
10. A.C.Hacıyev. Orta məktəbdə lirik şeirlərin tədrisi, Bakı, 1982
11. Bilal Həsənlı. IX sinifdə ədəbiyyat tədrisi, Bakı, 2006
12. B.H.Muradov. Orta məktəbdə ədəbi əsərlərin öyrədilməsi, Bakı, 1992

Əlavə ədəbiyyat:

1. Mir Cəlal, Pənah Xəlilov. Ədəbiyyatşünaslığın əsasları. Bakı: 1988

2. Şamistan Mikayılov. Ədəbiyyat nəzəriyyəsi (IX-XI siniflər üçün dərs vəsaiti). Bakı: 2002
3. Nizaməddin Şamsizadə. Ədəbiyyat nəzəriyyəsi. Bakı: 2012
4. Internet resursları

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən "Ədəbiyyatın tədrisi metodikası" (bakalavrda) və "Ədəbiyyat nəzəriyyəsi" fənlərinin keçirilməsi vacibdir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: "Ədəbiyyatın tədrisi metodikası" seçmə fənn olaraq filoloji təhsil sistemində əsas fənlərdən biri hesab olunur. Bu fənn vasitəsi ilə tələbələr ədəbiyyatın tədrisi və metodikasının predmeti və nəzəri əsaslarını, ədəbiyyatın tədrisi tarixini, kursun məzmunu və məktəbdə öyrədilməsi sistemini, ədəbiyyat təliminin üsullarını öyrənməklə yanaşı, icmal və tərcümeyihal mövzularını, ədəbi əsərlərin öyrədilməsi yollarını da öyrənəcək, lirik, epik və dramatik növün müxtəlif janrlarında yazılan əsərlərin hansı yollarla təhlil edib və tədris metodikasını mənimsəyəcəklər. Bununla bərabər, xalqımızın tarixinin müxtəlif dövrlərində yaratdıqları ədəbiyyatla tanış olacaq, onun yanr, üslub, mövzu və mündəricə baxımından necə inkişaf edəcəyini öyrənəcəklər. "Ədəbiyyatın tədrisi metodikası" seçmə fənnin tədrisində məqsəd bədii əsərlərin tədrisi üsullarını müasir təhsilin strategiyası, müasir dərsə verilən tələblər, fənn kurikulumlarına uyğun şəkildə öyrətməklə yanaşı, bədii əsərləri təbliğ etmək, nəzəri fikri bədii mətnlə paralel şəkildə mənimsətmək, müxtəlif zamanlarda və müxtəlif janrlarda yaranmış ədəbiyyat barədə tələbələrə sərbəst fikir söyləmək, təhlil və tədqiq bacarığını aşılamaqdan ibarətdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan билетinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal- tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilər.
- 8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D

5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: *Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.*

X. Təqvim mövzu planı: *Mühazirə 45 saat , seminar 30 saat. Cəmi: 75 saat*

№	Keçirilən mühazirə məşğələlərinin məzmunu	Müh	Tarix
1.	Mövzu 1: Ədəbiyyat məktəbdə təlim fənni kimi. Ədəbiyyatın tədrisi metodikasının predmeti, məqsəd və vəzifələri, digər elmlərlə əlaqəsi. Plan: 1. Ədəbiyyat məktəbdə təlim fənni kimi. 2. Ədəbiyyat tədrisinin məqsəd və vəzifələri. 3. Ədəbiyyat tədrisi metodikasının digər elmlərlə əlaqəsi Mənbə: 1,2,6,7,8	2	
2.	Mövzu 2: Azərbaycan ədəbiyyatı tədrisinin inkişaf mərhələləri (s.18-25) Plan: 1. Azərbaycan ədəbiyyatı tədrisinin ilk metodik mənbələri Mənbə:1,2,3,4,6,7,8	2	
3.	Mövzu 3: Müasir mərhələdə ədəbiyyatın tədrisi (s.26-34) Plan: 1. XX əsrin əvvəllərindən və müasir mərhələdə ədəbiyyatın tədrisi Mənbə: 1,2,6,7,8	2	
4.	Mövzu 4: Şagird bədii ədəbiyyatın oxucusu kimi Plan: 1.Şagirdlərin bədii qavranmasının öyrənilməsi 2.Şagirdlərin mütaliə maraqları 3.Şagirdlərin bədii ədəbiyyatı mütaliə xüsusiyyətləri Mənbə: 1,2,6,7	2	
5.	Mövzu 5: Ədəbiyyat dərslərinə verilən müasir tələblər Plan: 1.Dərs anlayışının mahiyyətinə dair 2.Müasir dərsi səciyyələndirən cəhətlər 3.Ədəbiyyat dərslərinin səmərəliliyinin əsas amilləri Mənbə: 1,2,6,7	2	
6.	Mövzu 6: Ədəbiyyat fənninin məzmunu və strukturu (s.60-72) Plan: 1.Ədəbiyyat proqramlarının xüsusiyyətləri 2.Ədəbiyyat dərsləri və dərs vəsaitləri Mənbə:1, 2, 6,7,11,12	2	
7.	Mövzu 7: Ədəbiyyat kurikulumu (səh 72-81) Plan: 1. Ədəbiyyat kurikulumu anlayışı 2. Ədəbiyyat kurikulumunun məqsəd və vəzifələri, məzmun xətləri 3.Təlim prosesində şagirdlərin mənəvi estetik tərbiyəsi imkanlarının formalaşdırılması Mənbə: 6,7,8,10		
8.	Mövzu 8: Ədəbiyyat tədrisinin planlaşdırılması (s.83-91) Plan: 1.Ədəbiyyat tədrisinin planlaşdırılmasının əhəmiyyəti 2.Planlaşdırmaya verilən tələblər. 3. Ümumi orta (V-IX siniflər) və tam orta təhsil pilləsi (X-XI siniflər) üzrə	2	

	müəyyənləşdirilən nəticələr Mənbə: 1,2,6,11,12		
9.	Mövzu 9: Təlim materiallarının planlaşdırılmasının növləri (s.92-102) Plan: 1. Planlaşdırmaya verilən tələblər və təlim planlaşdırmasının növləri 2. Dərs prosesində dialoq və əməkdaşlığın zəruriliyi. 3. Psixoloji dəstək: hörmət və etibar mexanizmi. 4. Şagird-tədqiqatçı, müəllim-bələdçi Mənbə: 6,7,8,9	2	
10.	Mövzu 10: Ədəbiyyat dərslərində şagirdlərin mənəvi-estetik tərbiyəsi Plan: 1. Ədəbiyyat qüdrətli tərbiyə vasitəsi kimi 2. Təlim prosesində şagirdlərin mənəvi-estetik tərbiyəsi imkanları 3. Ədəbiyyat dərslərində şagirdlərdə vətəndaşlıq keyfiyyətlərinin formalaşdırılması. Mənbə: 6,7,8,9,11,12	2	
11.	Mövzu 11: Ədəbiyyat dərslərində tətbiq olunan təlim metodları (s.112-122) Plan: 1. Təlim metodları anlayışının mahiyyətinə dair 2. Ədəbiyyat təlim metodları 3. Ədəbiyyat dərslərində interaktiv təlim metodlarından istifadə Mənbə: 6,7,8,9,11	2	
12.	Mövzu 12: İnteraktiv təlim metodları (s.123-136) Plan: 1. Ədəbiyyat dərslərində interaktiv təlim metodlarından istifadə 2. İnteraktiv təlim metodlarının tətbiqi 3. Fəndaxili və fənlərarası inteqrasiya. Mənbə: 1,2,6,7,8,10	2	
13.	Mövzu 13: İnteraktiv dərs üsulları (s.137-150) Plan: 1. İnduktiv (yeni bilik və bacarıqları verən dərslər). 2. Deduktiv (bilik və bacarıqların tətbiqini həyata keçirən dərslər). Mənbə: 1,2,6,7,11,12	2	
14.	Mövzu 14: Bədii əsərin məzmunun öyrədilməsi Plan: 1. Giriş məşğələləri 2. Mətn üzrə işlər 3. Əsərin oxusunun təşkili 4. Əsərin məzmununun nəqil edilməsi 5. Nəzm əsərlərinin əzbərlənməsi Mənbə: 1,2,3,4,6,8	2	
15.	Mövzu 15: Ədəbiyyat dərslərində bədii əsərlərin təhlili (s.167-177) Plan: 1. Ədəbiyyatşünaslıq və məktəb təhlilinin əlaqəsi 2. Bədii əsərin ilkin qavranılmasının öyrənilməsi 3. Bədii əsərin məktəb təhlilinin prinsipləri və yolları Mənbə: 1,2,3,4,5,8	2	
16.	Mövzu 17: Bədii əsərlərin sənətkarlıq xüsusiyyətlərinin öyrədilməsi (s.191-201) Plan: 1. Nümunələr əsasında əsərin məzmunu üzərində iş. 2. Dərsin mərhələlərinə görə təxmini vaxt bölgüsünün əhəmiyyəti. Mənbə: 1,2,3,4,6,7	2	

17.	Mövzu 18: Bədii əsərlərin təhlilində janr xüsusiyyətlərinin nəzərə alınması. Lirik əsərlərin təhlili Plan: 1. Lirik əsərlərin təhlili 2. Əsərin obrazlar aləminin təhlili 3. Əsərin quruluşunda süjet və kompozisiyasının rolu. Mənbə: 1,2,3,4,6,7,8	2	
18.	Mövzu 19: Epik və dramatik əsərlərin təhlili (s.218-233) Plan: 1. Mövzu və məzmun anlayışlarının izahı. 2. Bədii əsərdə məzmunla formanın vəhdətinin şərhı Mənbə: 1,2,3,4,6,7,8,12,13	2	
19.	Mövzu 20: Ədəbiyyat nəzəriyyəsinin öyrədilməsi Plan: 1. Məktəbdə ədəbiyyat nəzəriyyəsinin öyrənilməsinin məqsəd və vəzifələri 2. V-IX siniflərdə ədəbiyyat nəzəriyyəsinin öyrənilməsi 3. X-XI siniflərdə nəzəriyyəsinin öyrənilməsi Mənbə: 1,2,3,4,6,7,8,12	2	
20.	Mövzu 21: İcmal mövzularının öyrədilməsi Plan: 1. İcmal mövzularının təlim əhəmiyyəti 2. İcmal mövzularının öyrənilməsi yolları Mənbə: 1,2,3,4,6,7,10	2	
21.	Mövzu 22: Ədəbiyyat dərslərində sənətkarın tərcümeyi-halın öyrənilməsi Plan: 1. Tərcümeyi-hal materiallarının öyrənilməsinin əhəmiyyəti 2. V-IX siniflərdə tərcümeyi-hal materiallarının öyrənilməsi 3. X-XI siniflərdə tərcümeyi-hal materiallarının öyrənilməsi Mənbə: 1,2,3,4,6,7,12	2	
22.	Mövzu 23: Ədəbiyyat dərslərində nitq inkişafı üzrə işlər Plan: 1. Nitq inkişafı üzrə işin əhəmiyyəti və prinsipləri 2. Şifahi nitqin inkişaf etdirilməsi 3. Yazılı nitqin inkişaf etdirilməsi Mənbə: 1,2,3,6,8, 13	2	
23.	Mövzu 23: Ədəbiyyat dərslərində fəndaxili və fənlərarası əlaqələr Plan: 1. Fənlərdaxili və fənlərarası əlaqələrin mahiyyəti və əhəmiyyəti 2. Təlim prosesində fənlərdaxili əlaqə imkanları. 3. Təlim prosesində fənlərarası əlaqə imkanları Mənbə: 1,2,3,6,8, 13	1	
№	Keçirilən seminar məşğələlərinin məzmunu	Sem	Tarix
1.	Mövzu 1: Ədəbiyyat məktəbdə təlim fənni kimi. Ədəbiyyatın tədrisi metodikasının predmeti, məqsəd və vəzifələri, digər eləmlərlə əlaqəsi, Mövzu 2: Azərbaycan ədəbiyyatı tədrisinin inkişaf mərhələləri	2	
2.	Mövzu 3: Müasir mərhələdə ədəbiyyatın tədrisi	2	
3.	Mövzu 4: Şagird bədii ədəbiyyatın oxucusu kimi	2	
4.	Mövzu 5: Ədəbiyyat dərslərinə verilən müasir tələblər, Mövzu 6: Ədəbiyyat fənninin məzmunu və strukturu, Mövzu 7: Ədəbiyyat kurikulumu	2	
5.	Mövzu 8: Ədəbiyyat tədrisinin planlaşdırılması, Mövzu 9: Təlim materiallarının planlaşdırılmasının növləri, Mövzu 10: Ədəbiyyat dərslərində şagirdlərin mənəvi-estetik tərbiyəsi	2	

6.	Mövzu 11: Ədəbiyyat dərslərində tətbiq olunan təlim metodları	2	
7.	Mövzu 12: İnteraktiv təlim metodları	2	
8.	Mövzu 13: İnteraktiv dərslər üsulları, Mövzu 14: Bədii əsərin məzmununun öyrədilməsi	2	
9.	Mövzu 15: Ədəbiyyat dərslərində bədii əsərlərin təhlili	2	
10.	Mövzu 16: Bədii əsərlərin sənətkarlıq xüsusiyyətlərinin öyrədilməsi	2	
11.	Mövzu 17: Bədii əsərlərin təhlilində janr xüsusiyyətlərinin nəzərə alınması. Lirik əsərlərin təhlili, Mövzu 18: Epik və dramatik əsərlərin təhlili	2	
12.	Mövzu 19: Ədəbiyyat nəzəriyyəsinin öyrədilməsi	2	
13.	Mövzu 20: İcmal mövzularının öyrədilməsi	2	
14.	Mövzu 21: Ədəbiyyat dərslərində sənətkarın tərcümeyi-halın öyrənilməsi, Mövzu 22: Ədəbiyyat dərslərində nitq inkişafı üzrə işlər	2	
15.	Mövzu 23: Ədəbiyyat dərslərində fəndaxili və fənlərarası əlaqələr	2	

XI. Fənn üzrə tələblər:

Tələbə "Azərbaycan ədəbiyyatının tədrisi metodikası" fənni ilə bağlı biliklərə yiyələnəli, bu ədəbiyyatın inkişaf yolunun mərhələlərini xarakterizə etməli, bu sahədə çap olunmuş metodik ədəbiyyatları oxuyub öyrənməlidir.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Tələbələr bu fənnin ilə ədəbiyyatın tədrisi və metodikasının predmeti və nəzəri əsaslarını mənimsəyir.
- Ədəbiyyatın tədrisi tarixini, kursun məzmunu və məktəbdə öyrədilməsi sistemini öyrənir.
- Ədəbiyyat təliminin üsullarını öyrənməklə yanaşı, icmal və tərcümeyi-hal mövzularını mənimsəyir.
- Lirik, epik və dramatik növün müxtəlif janrlarında yazılan əsərlərin təhlil və tədrisin metodikasını mənimsəyir.
- Xalqımızın tarixinin müxtəlif dövrlərində yaratdıqları ədəbiyyatla tanış olur, onun janr, üslub, mövzu və mündəricə baxımından necə inkişaf edəcəyini öyrənir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollokvium sualları:

I Kollokvium sualları

1. Ədəbiyyat məktəbdə təlim fənni kimi
2. Ədəbiyyat tədrisi metodikasının predmeti, məqsəd və vəzifələri
3. "Ədəbiyyatın tədrisi metodikası"nın digər fənlərlə əlaqəsi
4. Ədəbiyyatın tədrisi metodikasının inkişaf mərhələləri və ilk metodik mənbələri
5. Müasir mərhələdə ədəbiyyatın tədrisi
6. Şagirdlərin bədii qavranılmasının öyrənilməsi
7. Şagirdlərin mütaliə maraqları və bədii ədəbiyyatı mütaliə xüsusiyyətləri
8. Müasir dərsi səciyyələndirən cəhətlər
9. Dərs anlayışının mahiyyətinə dair
10. Ədəbiyyat proqramlarının xüsusiyyətləri
11. Şagird bədii ədəbiyyatın oxucusu kimi
12. Ədəbiyyat dərslərinə verilən müasir tələblər
13. Ədəbiyyat fənninin məzmunu və strukturu
14. Ədəbiyyat dərsləkləri və dərs vəsaitləri
15. Ədəbiyyat kurikulumu

II Kollokvium sualları

1. Ədəbiyyat dərslərinin planlaşdırılması

2. Planlaşdırmağa verilən tələblər
3. "Ədəbiyyat" dərslərində tətbiq olunan təlim metodları
4. Ədəbiyyat dərslərində nitq inkişafı üzrə işlər
5. Ədəbiyyat dərslərində şagirdlərin mənəvi –estetik tərbiyəsi
6. Bədii əsərlərin təhlilində janr xüsusiyyətlərinin nəzərə alınması
7. Bədii əsərin sənətkarlıq xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi
8. Təlim materiallarının planlaşdırılmasının növləri
9. Ədəbiyyat dərslərində interaktiv təlim metodlarından istifadə
10. Bədii əsərin məzmununun öyrədilməsi
11. Ədəbiyyat dərslərində bədii əsərlərin təhlili
12. Ədəbiyyatşünaslıq və məktəb təhlilinin əlaqəsi
13. Ədəbiyyat nəzəriyyəsinin öyrənilməsi
14. İcmal mövzularının öyrənilməsi
15. Ədəbiyyat dərslərində sənətkarın tərcümeyi-halının öyrənilməsi

XV. İmtahan sualları:

1. Ədəbiyyatın tədrisi metodikasının predmeti, məqsəd və vəzifələri
2. Ədəbiyyatın tədrisi metodikasının inkişaf mərhələləri və ilk metodik mənbələri
3. Ədəbiyyat məktəbdə təlim fənni kimi
4. Ədəbiyyatın öyrədilməsi formalarının inkişaf tarixi
5. Ədəbiyyat fənninin məzmunu və strukturu
6. Ədəbiyyat dərslərində bədii əsərlərin təhlili
7. Ədəbiyyatın iki mərhələdə (V-IX və X-XI) öyrədilməsi yolları
8. Ədəbiyyat dərslərinin təşkili və tipləri
9. Ədəbiyyat dərslərində tətbiq olunan təlim metodları
10. Ədəbiyyat tədrisi metodikasının digər elmlərlə əlaqəsi
11. İcmal mövzularının öyrənilməsi yolları
12. Ədəbiyyat nəzəriyyəsinin öyrənilməsi
13. Ədəbiyyat dərslərinə verilən müasir tələblər
14. Ədəbiyyat dərsliləri və dərs vasitələri
15. Ədəbiyyat kurikulumu
16. Ədəbiyyat dərslərində şagirdlərin mənəvi-estetik tərbiyəsi
17. Ədəbiyyat dərslərində interaktiv təlim metodlarından istifadə
18. Fənlərdaxili və fənlərarası əlaqələrin mahiyyəti və əhəmiyyəti
19. Şagirdlərin bədii ədəbiyyatı mütaliə xüsusiyyətləri
20. Ədəbiyyat tədrisinin inkişafında ilk dərslilərin rolu
21. Şagird bədii ədəbiyyatın oxucusu kimi
22. Bədii əsərlərin məzmunu və təhlili
23. Lirik əsərlərin təhlili
24. Ədəbiyyat fənni üzrə 3 məzmun xətti
25. Epik əsərlərin təhlili
26. Dramatik əsərlərin təhlili
27. Məktəbdə ədəbiyyat nəzəriyyəsinin öyrənilməsinin məqsəd və vəzifələri
28. Bədii əsərlərin məktəb təhlilinin prinsipləri və yolları
29. Bədii əsərlərin problemli təhlili
30. Ədəbiyyatşünaslıq və məktəb təhlilinin əlaqəsi
31. Tərcümeyi-hal materiallarının öyrənilməsinin əhəmiyyəti
32. V-IX siniflərdə tərcümeyi-hal materiallarının öyrənilməsi
33. X-XI siniflərdə tərcümeyi-hal materiallarının öyrənilməsi
34. İcmal mövzularının təlimi əhəmiyyəti
35. Məzmun və forma haqqında nəzəri biliklərin aşılması
36. Ədəbiyyat dərslərində sənətkarın tərcümeyi-halının öyrənilməsi
37. Ədəbiyyat tədrisinin prinsipləri və tədqiqat üsulları
38. Dərsin induktiv və deduktiv tipləri
39. Bədii əsərlərin sənətkarlıq xüsusiyyətlərinin öyrədilməsi

40. Bədii əsərlərin təhlilində janr xüsusiyyətlərinin nəzərə alınması
41. Şagirdlərin bədii qavramasının öyrənilməsi
42. Şagirdlərin mütaliə maraqları
43. Nitq inkişafı üzrə işin əhəmiyyəti və prinsipləri
44. Yazılı nitqin inkişaf etdirilməsi
45. Şifahi nitqin inkişaf etdirilməsi
46. İnteraktiv dərslərin mərhələləri
47. V-IX siniflərdə ədəbiyyat nəzəriyyəsinin öyrənilməsi
48. X-XI siniflərdə ədəbiyyat nəzəriyyəsinin öyrənilməsi
49. Ədəbiyyat dərslərində nitq inkişafı üzrə işlər
50. Problemlə təlim anlayışı, onun xüsusiyyətləri
51. Təlim prosesində fənlərdaxili əlaqə imkanları.
52. Müasir mərhələdə ədəbiyyatın tədrisi
53. Dərs anlayışının mahiyyətinə dair
54. Müasir dərsi səciyyələndirən cəhətlər
55. Ədəbiyyat tarixi ilə bağlı icmal və monoqrafik mövzular
56. Ədəbiyyat proqramlarının xüsusiyyətləri
57. Planlaşdırılmaya verilən tələblər
58. Təlim materiallarının planlaşdırılmasının növləri
59. Ədəbiyyat qüdrətli tərbiyə vasitəsi kimi
60. Təlim prosesində fənlərarası əlaqə imkanları

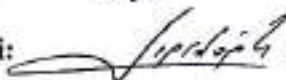
“Ədəbiyyatın tədrisi metodikası” fənninin sillabusu 050101-Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimliyi (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. **“Azərbaycan dili və ədəbiyyat”** kafedrasının 31 yanvar 2025-ci il tarixli iclasında təsdiq olunmuşdur.
(Protokol № 05)

Fənn müəllimi:

dos.E.M.Səfərli

Kafedra müdiri:

dos.Q.İ.Rıfəllayev